USKONTO JA MEDIA

TÄSSÄ TEEMASSA:

- USKONNOLLINEN MEDIA JA MEDIAN KÄYTTÖ USKONNOISSA
- USKONNOLLISEN KIELEN JA KUVASTON KÄYTTÖ ERI MEDIOISSA
- USKONTOJEN MEDIAJULKISUUS
- USKONTOILMIÖN KÄSITTELY MEDIASSA, KUTEN USKONTOIHIN LIITTYVÄT ASENTEET JA MIELIKUVAT, USKONTOJEN ROOLI KONFLIKTEISSA JA RAUHAN RAKENTAMISESSA, USKONNOT JA YMPÄRISTÖKYSYMYKSET, USKONNOT JA EETTISET KYSYMYKSET, USKONTOKRITIIKKI

MEDIAN VAIKUTUS USKONTOIHIN

Ennuste vuodelle 2050: Suomessa kirkkoon kuuluu vain joka kymmenes, islam ja datauskonto kasvattavat suosiotaan maailmalla

HS 26.5.2017

Patriarkka Kirill lupaa taivaspaikan sodassa kaatuville venäläisille

Kirkko ja kaupunki 23.9.2022

Pappi ilmaantui hautajaisiin kaatokännissä – sai potkut sopimattomasta käytöksestä

MTV Uutiset 21.9.2022

Muslimit ympäri maailmaa valmistautuvat suureen juhlaan – Id al-Fitr päättää paastokuukausi ramadanin

Yle 12.5.2021

Narinkkatorilla vietettiin uskontojen hiljainen hetki Turun iskun takia

Kirkko ja kaupunki 21.8.2017

Vesa-Matti Loiri pohti avoimesti kuolemaa: Uskon jälleensyntymään

Seiska 8.8.2022

Millaisen kuvan uskonnosta yllä olevat otsikot antavat?

Mitä lisäkysymyksiä lukijalle saattaa tulla mieleen?

MITÄ KRITEEREJÄ UUTISILLE ON OLEMASSA?

Tämä kuva, tekijä Tuntematon tekijä, käyttöoikeus: CC BY-NC

UUTISKRITEEREJÄ

Tapahtuman

- kielteisyys
- odottamattomuus
- toistuvuus
- voimakkuus
- koskettavuus
- merkittävyys
- liittyminen tunnettuun tai vaikutusvaltaiseen ihmiseen

KULTTUURIT JA KATSOMUKSET MEDIASSA: USKONTO JA MEDIA

https://www.youtube.com/watch?v=Xr_7ICQTa28

USKONTOJEN KÄSITTELY UUTISOINNISSA

- **Median sisällöistä päättävät toimittajat <u>eivät yleensä pidä</u> uskontoihin liittyviä aiheita erityisen kiinnostavina.**
  - Jos media kiinnostuu uskonnosta, uskonto on todennäköisesti osa odottamatonta tapahtumaa tai konfliktia.
  - Voi myös olla, että tapahtumaan liittyy tunnettu ihminen.
- **Media ei tavallisesti uutisoi uskontojen oppisisällöistä tai eettisistä kannanotoista, ellei niihin liity laajempaa keskustelua yhteiskunnan arvoista.**
- **Medioiden ja uskontojen toimintaperiaatteet ovat osittain erilaisia.**
  - Medioiden ensisijaisena tehtävänä on tiedonvälitys yhteiskunnallisista asioista, kun taas uskonnot pyrkivät levittämään oman perinteensä ja yhteisönsä sanomaa.

POHDI: MILLAISET USKONTOON LIITTYVÄT AIHEET SAAVAT MEDIANÄKYVYYTTÄ HELPOITEN?

USKONTOIHIN LIITTYVÄ UUTISOINTI

https://haku.yle.fi/?query=uskonto&type=article

MEDIAN VAIKUTUSVALTA

- Uskonnot ovat aina olleet jollain tavalla mediavälitteisiä.
- **Mediatisaatio** = kehityskulku, jossa median vaikutusvalta kasvaa ja se alkaa vaikuttaa uskontoihin niitä ohjaten ja kontrolloiden.
  - Mediatisaatiossa median valta suhteessa uskontoon kasvaa. Mediasta tulee yhteiskunnan arvoja ja keskusteluja ohjaava toimija, joka asettaa uskonnot aikaisempaa marginaalisempaan asemaan yhteiskunnallisen vallan käyttäjinä.
- Ihmiset saavat myös suuren osan uskontoa koskevasta tiedostaan median välityksellä.
- Koska media on alkanut vaikuttaa siihen, mitä asioita uskonnoista otetaan esille, uskonnolliset yhteisöt ovat alkaneet miettiä, miten median toiminta olisi omalle yhteisölle mahdollisimman suotuisaa.
- Uskonnolliset yhteisöt tekevät **mediastrategioita**, jotta niiden julkisuuskuvasta tulisi myönteinen. Mediastrategiassa mietitään tavoitteita sille, miten mediassa halutaan esiintyä, ja keinoja tavoitteiden toteuttamiseen.

TEHTÄVÄ 12. USKONNOT UUTISOINNISSA **JA TEHTÄVÄ 13**. USKONNOLLISEN YHTEISÖN MEDIASTRATEGIA

MIHIN TARVITAAN USKONTOLUKUTAITOA?

https://areena.yle.fi/1-65444209

USKONTOJEN MEDIAJULKISUUS SUOMESSA

Yhteiskunnallisesti vakiintuneita uskontoja (Suomessa evankelis-luterilainen ja ortodoksinen valtakirkko) käsitellään yleensä maltillisen myönteisesti, mutta ei täysin kritiikittömästi.

Media on arvokysymyksissä usein kirkkoja **vapaamielisempi** ja kuvaa niitä herkästi vanhoillisina.

Esimerkiksi Ylen vuoden 2010 *Homoilta*-keskustelu johti laajaan mediakohuun ja kirkosta eroamisaaltoon.

Vaikka lehdistö asettui Homoillan jälkipuinnissa puolustamaan seksuaalivähemmistöjen oikeuksia konservatiivisia kristittyjä vastaan, **se ei vastustanut itse kirkkoa**

SUOMI ON QUEER

https://areena.yle.fi/1-66699924

TEHTÄVÄ 14.USKONNOT SUOMALAISESSA MEDIASSA